

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Ing. Veroniky Baroňové (soudce zpravodaj) v právní věci žalobce: **G. A.**, zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. března 2018 č. j. 24828/2018/ODSH/8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 12. března 2019 č. j. 36 A 3/2018 - 55,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočky v Pardubicích ze dne 12. března 2019 č. j. 36 A 3/2018 - 55 **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Magistrátu města Pardubic, odboru správních agend (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 4. ledna 2018 č. j. OSA/P-1721/16-D/76, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a zákaz řízení po dobu 1 měsíce. Tohoto přestupku se měl žalobce dopustit z nedbalosti tím, že dne 21. listopadu 2016 v 14.23 hod. v obci Dříteč na silnici č. III/29810, ve směru od křižovatky silnice č. III/2985 a silnice č. III/29810 na obec Dražkov, jako řidič motorového vozidla tovární značky Mercedes, registrační značky X, řídil vozidlo rychlostí 76 km/h (po odečtení odchylky 3 km/h), čímž překročil dovolenou rychlost 50 km/h o 26 km/h.

Tím žalobce porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, přičemž se totožného jednání dopustil dvakrát v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

[2] Žalobce s vydanými rozhodnutími správních orgánů nesouhlasil. V předchozím správním řízení se k věci samé nevyjádřil, podal blanketní odvolání a až v žalobě směřující proti rozhodnutí žalovaného vznesl řadu námitek, kterým Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“) nepřisvědčil a podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění rozsudku se krajský soud obsáhle věnoval obstrukčním praktikám zástupce žalobce, o kterých měl povědomí také z jiných řízení a z judikatury Nejvyššího správního soudu. Záměrné podání blanketního odvolání a následné žaloby obsahující širokou paletu typizovaných (mnohdy nepřiléhavých) námitek, které se nezřídka míjejí s okolnostmi konkrétní věci, krajský soud hodnotil jako účelovou procesní strategii zástupce žalobce a s ním spojených spolupracovníků (poskytovatelů pojištění proti pokutám). S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 4 As 113/2018 krajský soud kvalifikoval postupy zástupce jako zneužívání práva, které nemůže požívat soudní ochrany, neboť soudní přezkum neslouží k tomu, aby nahrazoval postupy, které jsou předepsány do správního řízení. K věci samé se krajský soud v několika větvích - jak sám uvedl - toliko výběrově vyjádřil např. k námitce nedodržení návodu k obsluze měřicího zařízení (LIDARu), nesprávnosti měření nad doporučenou vzdálenost a námitce, že žalobce jako řidič neviděl na měřidle předepsané úřední značky, dále k otázce tzv. *slip effectu*, oprávněnosti měření rychlosti městskou policií, zákonnosti uložení trestu zákazu činnosti, včetně s tím souvisejícího neuvedení dřívějšího přestupkového jednání. Omezil se však toliko na konstatování, že tyto námitky je nutno hodnotit jako spekulativní, nepodložené nebo již v minulosti řešené správními soudy. Rovněž k otázce rozhodování o námitce podjatosti krajský soud pokládal za zbytečné formulovat obsáhlejší vyjádření, neboť i tuto námitku hodnotil jako ryze obstrukčního charakteru, v níž obsažená tvrzení nedávají logický smysl. Závěrem krajský soud *de lege ferenda* vyslovil úvahu, že chování řidičů, jako je žalobce, by mělo být sankcionováno mnohem vyššími pokutami odvíjejícími se od skutečné výše majetku provozovatele vozidla či řidiče (a stejně tak by mělo být postupováno i u stanovení nákladů správního řízení). Jinak je zřejmé, že ukládání pokut v řádu tisícikorun se májí jakýmkoli účinkem a svádí k uzavírání vztahů za vcelku omezenou úplatu, jejichž cílem je vyhnout se následkům nedodržování pravidel silničního provozu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včasnou kasační stížnost, ve znění jejího doplnění, jejíž důvody jsou podřaditelné pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítal především nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů, neboť se v něm krajský soud nevypořádal s většinou v žalobě uplatněných námitek, a zcela opomenuty zůstaly také v žalobě vznesené důkazní návrhy. Stěžovatel se zároveň domníval, že s ohledem na způsob, jakým ve věci rozhodující soudce přistoupil k jejímu projednání, včetně toho, jak se v odůvodnění rozsudku vyjadřuje k osobě stěžovatele a jeho zástupce, je dán důvod pochybovat o jeho nepodjatosti. Nepodjatý soudce by totiž podanou žalobu věcně projednal, zdržel se příkrých odsouzení stěžovatele a jeho zástupce a respektoval by zavedenou soudní praxi stran požadavků kladených na náležitosti soudního rozhodnutí. Stěžovatel by uvítal, aby se soudní rozhodování neslo ve věcné rovině, čemuž ovšem soudce rozhodující v dané věci nedává svým nestandardním vystupováním možnost. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud současně se zrušením napadeného rozsudku přikázal věc

pokračování

k projednání a rozhodnutí jinému soudci, aby rozsudek bylo možno pokládat za vydaný ve fair procesu. Stran podjatosti rozhodujícího soudce obsahuje kasační stížnost obsáhlou argumentaci, stejně jako ve vztahu k otázce, proč by neměly být osobní údaje stěžovatele a jeho zástupce zveřejňovány na webových stránkách Nejvyššího správního soudu. Podrobněji se stěžovatel věnoval také zpochybnění závěrů krajského soudu, zda jím uplatněné námitky bylo možno pokládat za typizované a jeho jednání za obstrukční. Stěžovatel reagoval i na způsob, jakým krajský soud přistoupil k vypořádání námitky nezákonnosti měření rychlosti, námitky týkající se uloženého zákazu činnosti, námitky směřující proti zavinění, jakož i vypořádání vznesené námitky podjatosti pracovníků správního orgánu.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření v krátkosti uvedl, že se zcela ztotožňuje s rozsudkem krajského soudu, a v dalším odkázal na obsah vyjádření k žalobě a odůvodnění svého rozhodnutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[7] Vzhledem k tomu, že stěžovatel v podané kasační stížnosti uplatnil námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu, Nejvyšší správní soud se předně zabýval otázkou, zda je napadené rozhodnutí způsobilé soudního přezkumu. Případná nepřezkoumatelnost soudního rozhodnutí (ať už pro jeho nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) je totiž vadou natolik závažnou, k níž je Nejvyšší správní soud ve smyslu § 109 odst. 4 s. ř. s. povinen přihlížet i bez námitky z úřední povinnosti. Stěžovatel namítanou nepřezkoumatelnost spatřuje v tom, že krajský soud se vůbec nevypořádal s jeho argumentací a námitkami uplatněnými v žalobě, a tedy odůvodnění rozsudku je zcela nedostatečné.

[8] Dle setrvalé judikatury Ústavního soudu je jedním z principů představujících součást práva na řádný proces povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit, ve správním soudnictví tato povinnost vyplývá z § 54 odst. 2 s. ř. s. (srovnej k tomu již nálezy Ústavního soudu ze dne 20. června 1995 sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. června 1997 sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 21. října 2004 sp. zn. II. ÚS 686/02). Nepřezkoumatelné rozhodnutí nedává dostatečné záruky, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Opomenout v této souvislosti nelze ani závěry obsažené v nálezu Ústavního soudu ze dne 11. dubna 2007 sp. zn. I. ÚS 741/06, z nichž vyplývá, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákoným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Rovněž v nálezu ze dne 17. prosince 2008 sp. zn. I. ÚS 1534/08 Ústavní soud vyslovil: „*Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“

[9] Z uvedené judikatury Ústavního soudu vychází ve své rozhodovací činnosti také Nejvyšší správní soud, a to např. v rozhodnutích ze dne 29. července 2004 č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 8. dubna 2004 č. j. 4 Azs 27/2004 - 74 a ze dne 25. listopadu 2004 č. j. 7 Afs 3/2003 - 93. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. července 2005 č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, k uvedené judikatuře shrnuje: „*Této judikatuře je společné, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové*

rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se s touto argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech, resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá.“

[10] Obdobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil také v rozsudku ze dne 8. prosince 2009 č. j. 8 Afs 73/2007 - 111 na základě jemu předcházejícího usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. července 2009 č. j. 8 Afs 73/2007 - 107, v němž Nejvyšší správní soud judikoval, že krajský soud je povinen se v rozhodnutí o žalobě vypořádat se všemi žalobními námitkami. Zamítne-li soud žalobu, přičemž se opomene zabývat byť i marginální námitkou, Nejvyšší správní soud zruší rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ačkoli důvodnost námítky mohl Nejvyšší správní soud sám spolehlivě posoudit podle obsahu spisu.

[11] Krajský soud proto jako soud prvního stupně rozhodující ve věcech správního soudnictví je povinen v řízení vymezit předmět a podstatu sporu mezi účastníky, náležitě zjistit skutkový stav a vyhodnotit pro věc rozhodné skutkové okolnosti a tyto právně posoudit, tj. uvést, podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí a jakými úvahami byl krajský soud v tomto ohledu veden. Z odůvodnění rozhodnutí musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Těmto požadavkům však krajský soud v nyní posuzované věci nedostál. Odůvodnění rozsudku neobsahuje úvahy, kterými byl soud veden při hodnocení zjištěného skutkového stavu ani při výkladu právních předpisů, včetně toho, proč byly aplikovány způsobem, který soud vedl k výslednému rozhodnutí. Stejně tak v rozhodnutí absentují úvahy, jak se krajský soud vypořádal s důkazními návrhy, které stěžovatel vznesl v podané žalobě {viz odst. [9] a [43] žaloby}.

[12] Namísto toho, aby krajský soud námítky uplatněné v podané žalobě adekvátně uchopil a vypořádal, zahrnul účastníky (i Nejvyšší správní soud) obsáhlými úvahami na téma zneužití práva a procesních obstrukcí vyústujícími mj. v závěr, že „žalobní tvrzení nepovažuje za relevantní, respektive je vyhodnocuje jako účelové a nevěrohodné. Nebude se jimi proto zabývat a plynout drabocenný čas na polemiku s účelovými formulacemi zástupce žalobce, který v zastoupení žalobce systémem dopravního práva, respektive pravidly silničního provozu pobrdá“. Jakkoli lze mít do určité míry pochopení pro rozpoložení soudce krajského soudu při rozhodování frekventovaných a typově obdobných věcí, v nichž jako zástupci vystupují stále tytéž osoby, nelze ztrácet ze zřetele, že žalobu je třeba věcně projednat a na žalobní body v nezbytném rozsahu reagovat již jen z toho důvodu, aby rozsudek vůbec bylo možno podrobit kasačnímu přezkumu. Shodné závěry Nejvyšší správní soud vyslovil také ve svém nedávném rozsudku ze dne 7. srpna 2019 č. j. 6 As 115/2019 - 28.

[13] K pasivitě stěžovatele ve správním řízení, o kterou krajský soud především opřel svůj závěr o účelovosti a obstrukčním postupu ze strany zástupce stěžovatele (zneužívajícího tímto způsobem soudní přezkum) zároveň Nejvyšší správní soud uvádí, že nelze opomínat, že řízení o přestupku je řízením o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (k tomu srovnej např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. ledna 2006 č. j. 4 As 2/2005 - 62, č. 847/2006 Sb. NSS, či ze dne 22. ledna 2009 č. j. 1 As 96/2008 - 115, č. 1856/2009 Sb. NSS). Obviněný z přestupku má právo zvolit si procesní strategii (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. prosince 2017 č. j. 4 As 199/2017 - 30 a ze dne 4. listopadu 2009 č. j. 2 As 17/2009 - 60) a může v řízení zůstat zcela pasivní, což mu nelze *in merito* klást k tíži (srovnej rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího

pokračování

správního soudu ze dne 2. května 2017 č. j. 10 As 24/2015 - 71, č. 3577/2017 Sb. NSS). Je však možno tento přístup s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu hodnotit jako důvod zvláštního zřetele hodný pro nepřiznání náhrady nákladů soudního řízení ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. (k tomu shodně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. srpna 2019 č. j. 6 As 115/2019 - 28 ve spojení s usnesením ze dne 21. srpna 2019 č. j. 6 As 115/2019 - 44).

[14] Z napadeného rozsudku krajského soudu, jehož odůvodnění se, pokud jde o věc samu, koncentruje toliko do několika vět jediného odstavce, Nejvyšší správní soud ověřil, že skutečně nereaguje na většinu v žalobě uplatněných námitek, a pokud tak činí, pak zcela nedostatečným způsobem. Tím krajský soud porušil § 75 odst. 2 s. ř. s., dle kterého soud přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Zcela opomenuty zůstaly také důkazní návrhy, které stěžovatel uplatnil v žalobě, kdy z odůvodnění rozsudku není patrné, že by se jimi (ani tím, proč nebylo přistoupeno k jejich provedení) krajský soud vůbec zabýval. Ačkoli tedy Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. dubna 2013 č. j. 6 Ads 17/2013 - 25 vyslovil, že otázku nepřezkoumatelnosti je nutno posuzovat zdrženlivě, „*neboť zrušením rozhodnutí soudu pro nepřezkoumatelnost se oddaluje okamžik, kdy základ sporu bude správními soudy uchopen a s konečnou platností vyřešen*“, je v dané věci zřejmé, že k uchopení základu sporu a jeho vyřešení s konečnou platností ze strany krajského soudu vůbec nedošlo, neboť zcela rezignoval na naplňování své základní úlohy a poslání, k nimž je při výkonu soudního rozhodování povolán.

[15] Za dané procesní situace tak Nejvyšší správní soud nepřistoupil k věcnému posouzení jednotlivých sporných otázek, neboť jak již vyjádřil v rozsudku ze dne 18. října 2005 č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS: „*Nelze se totiž zabývat hmotněprávní argumentací, pokud přezkoumávané rozhodnutí soudu neobstojí ani po formální stránce – tedy pokud soud nevyčerpal celý předmět řízení, jak byl vymezen v žalobě, a ve svém rozhodnutí se nevypořádal se všemi žalobními námitkami.*“ Věcný přezkum by byl v danou chvíli předčasný. Nejvyšší správní soud by tím *de facto* nahrazoval činnost krajského soudu, neboť by namísto něj vypořádával námitky, které stěžovatel uplatnil v žalobě a na které se mu dosud nedostalo odpovědi. Tím by Nejvyšší správní soud připravil účastníky řízení o posouzení věci samé nižší soudní instancí a nepřipustně by tím předjímal závěry, které k nastoleným otázkám doposud nezaujal krajský soud.

[16] K namítané podjatosti rozhodujícího soudce a s tím souvisejícího návrhu stěžovatele na přikázání věci k projednání jinému soudci Nejvyšší správní soud předně uvádí, že soudní řád správní v § 9 umožňuje přikázání věci toliko jinému soudu, nikoli jinému soudci téhož soudu. Z povahy věci proto Nejvyšší správní soud k tomuto návrhu přistoupil jako k důvodu podřaditelnému pod § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tj. zmatečnosti soudního řízení spočívající v tom, že v něm pro svou podjatost rozhodoval vyloučený soudce. Důvody, pro které stěžovatel pokládal rozhodujícího soudce za podjatého, jsou přitom v podané kasační stížnosti obsáhle argumentovány.

[17] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybnost o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení.*

[18] Integrální součástí práva na spravedlivý proces, vyjádřeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost

soudce představuje jeden z klíčových předpokladů spravedlivého rozhodování, jakož i jednu z hlavních premis důvěry občanů v právo a právní stát.

[19] Při úvahách o vyloučení soudce z důvodů uvedených v citovaném ustanovení § 8 s. ř. s. je nutno postupovat velmi obezřetně, neboť se jedná o výjimku z ústavní zásady, že nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci a příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci, je proto nutno chápat jako postup výjimečný, odůvodněný skutečně závažnými okolnostmi, které soudci reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (shodně srovnej již usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. dubna 2003 č. j. Nao 19/2003 - 16).

[20] Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoli na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti přitom může být podnětem k jejímu zkoumání, avšak vlastní rozhodování o této otázce se musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (k tomu shodně srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 27. října 2004 sp. zn. I. ÚS 370/04). Ústavní soud v této souvislosti rovněž vyslovil, že „*důvodné pochybnosti o soudcově nestrannosti jsou kategorií objektivní povahy a jako takové musí být založeny skutečnostmi objektivitě soudcovského rozhodování protirečícími, a to natolik, že nikoli z pohledu účastníků řízení, ale v objektivním smyslu ústavně chráněnou nestranností rozhodování otřásají*“ (srovnej usnesení Ústavního soudu ze dne 9. března 2000 ve věci sp. zn. III. ÚS 26/2000).

[21] V posuzovaném případě stěžovatel spatřoval důvod podjatosti ve věci rozhodujícího samosoudce ve způsobu, jakým se v odůvodnění rozhodnutí vyjadřoval k osobě zástupce stěžovatele a jeho procesním praktikám; a zároveň mj. v tom, že *de lege ferenda* vyjádřil svůj názor na nutnost přijetí změny právní úpravy, dle které by osobám, které zcela pohrdají pravidly silničního provozu a k nimž se řadí i stěžovatel, byly ukládány tresty podstatně vyšší (odvíjející se od hodnoty majetku). Z pohledu stěžovatele tak konkrétní soudce rozhodující v jeho věci otevřeně a nepokrytě projevil antipatie vůči stěžovateli a jeho zmocněnci, a to do té míry, že osobní útoky dokonce představují podstatnou část odůvodnění rozsudku. V kontextu toho, že vlastnímu vypořádání žalobních námitek byl věnován toliko jediný odstavec odůvodnění, stěžovatel vyjádřil svou pochybnost nad tím, zda je rozhodující soudce schopen objektivního a nestranného posouzení věci.

[22] Nejvyšší správní soud nejprve připomíná, že konstantní judikatura potvrzuje, že důvodem k vyloučení soudce nemohou být okolnosti spočívající v konkrétním postupu soudce v řízení o projednávané věci (srovnej např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. října 2016 č. j. Nao 197/2016 - 74, ze dne 20. března 2014 č. j. Nao 112/2014 - 53, ze dne 28. listopadu 2013 č. j. Nao 87/2013 - 78, ze dne 7. října 2004 č. j. Nao 24/2004 - 75, ze dne 18. června 2003 č. j. Nao 25/2003 - 47 a ze dne 19. března 2003 č. j. Nao 2/2003 - 18, č. 53/2004 Sb. NSS, ad.).

[23] Vyvozuje-li stěžovatel negativní vztah soudce ke své osobě a k osobě svého zástupce ze způsobu, jakým soudce přistoupil k odůvodnění napadeného rozsudku, nelze tomu přisvědčit. Se stěžovatelem je možno obecně souhlasit do té míry, že k požadavkům, které je třeba klást na osoby soudců, patří mj. zdrženlivost při vynášení nevhodných poznámek na adresu účastníků řízení a jejich zástupců, jakož i celková důstojnost soudcovského vystupování navenek. Nejvyšší správní soud zároveň vnímá, že vyjádření rozhodujícího soudce a jeho odsudky (nejen v souvislosti se zvoleným procesním postupem, jakož i aktivitami osob spojených s nabízením tzv. pojištění proti pokutám) obsažené v odůvodnění napadeného rozsudku jistým

pokračování

způsobem mohly na stěžovatele, resp. na jeho zástupce, pokud jde o způsob vlastního výkonu jeho advokátní činnosti, působit. Jedná se nicméně o subjektivní postoj stěžovatele a jeho zástupce, kteří se cítí být vyjádřením soudu do určité míry zneváženi, nikoli však o postoj soudce ke stěžovateli (a jeho zástupci) či k projednávané věci, který by mohl v objektivním smyslu založit pochybnosti o jeho nezávislosti a nestrannosti při rozhodování tohoto konkrétního případu.

[24] Soudce má při výkonu rozhodovací činnosti právo hodnotit a vyjadřovat se kriticky k postupu účastníků řízení, přičemž úvahám *ad hominem* se nelze dost dobře vyhnout právě při hodnocení, zda konkrétní procesní kroky účastníka řízení nebo jeho zástupce (ne)vykazují znaky obstrukcí nebo dokonce zneužití práva, neboť takový závěr je možno učinit zpravidla až s jistou mírou zkušenosti s tím, jak taková osoba vystupovala v jiných správních či soudních řízeních (shodně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2016 č. j. 6 As 106/2016 - 31). Při tomto hodnocení soudce nesmí překročit určitou mez, jejíž nalezení se bude lišit případ od případu dle individuálních okolností konkrétní věci, a jejíž určení obecným pravidlem je tedy nemožné. V daném případě však krajský soud tuto mez nepřipustně nepřekročil. Hodnotil-li v odůvodnění rozhodnutí mj. procesní taktiky zástupce stěžovatele a s ním spolupracujících osob, které zasadil do kontextu nyní projednávaného případu, nelze z toho dovést negativní vztah k osobě stěžovatele či jeho zástupce.

[25] Osobní antipatie či nepřátelství, které by mohly důvodně zpochybnit nepodjatost ve věci rozhodujícího samosoudce, Nejvyšší správní soud v daném případě nedovodil; a ani způsob, jakým soudce přistoupil k odůvodnění napadeného rozsudku (a jehož vhodnost vyvolává u stěžovatele pochybnosti), nezakládá důvod k domněnkám o soudcově osobní zainteresanosti na stěžovatelově věci ani na jeho vztahu ke stěžovateli samotnému, či jeho zástupci. Lze proto uzavřít, že objektivní skutečnosti v daném případě nenasvědčují domněnce o podjatosti soudce, pro kterou by měl být z rozhodování věci vyloučen, a tedy nedošlo k naplnění důvodu zakládajícího zmatečnost řízení před krajským soudem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[26] K vyjádřenému nesouhlasu stěžovatele, resp. jeho zástupce, se zveřejňováním osobních údajů na webových stránkách soudu, který ani nelze pokládat za kasační námitku, neboť nemá žádný vztah k předmětu tohoto řízení, přesto Nejvyšší správní soud nad rámec uvádí, že závěry k této otázce jsou zástupci stěžovatele dostatečně známy již z předchozích řízení, v nichž vyjádřil stejný nesouhlas. Nejvyšší správní soud proto na tomto místě odkazuje na svou dřívější judikaturu (srovnej např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. března 2019 č. j. 2 As 383/2017 - 46, ze dne 17. ledna 2019, č. j. 10 As 321/2017 - 38, ze dne 28. listopadu 2018 č. j. 8 As 64/2018 - 44 a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. března 2017 č. j. Nao 118/2017 - 145), v níž soud na totožný podnět již odpověděl. Zároveň Nejvyšší správní soud judikoval (srovnej např. rozsudek ze dne 31. května 2012 č. j. 9 Ans 5/2012 - 29), že jméno a příjmení advokáta jsou na základě zvláštního právního předpisu zapsána ve veřejně přístupném seznamu. Pokud jsou tedy uvedena v souvislosti s jeho působností, pro kterou byla do veřejně přístupného seznamu zapsána (zde v souvislosti s výkonem advokacie a zastupováním klienta před soudem), nejedná se bez dalšího o chráněné údaje, které by bylo nezbytné anonymizovat. Tím spíše takovým údajem není sídlo advokáta, které je již ze své povahy údajem veřejným.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem tak Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu pro nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil

tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku, a tedy opětovně v intencích správní žaloby náležitě a přezkoumatelně vypořádá veškeré v žalobě uplatněné žalobní body tak, aby rozsudek a v něm vyslovené závěry bylo následně možné podrobit případnému kasačnímu přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu.

[28] V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu